

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

hosszú távú hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

Bánffy Dezső a helyzetről.

Budapest, jul. 29. Bánffy Dezső báró egy újságíró előtt nyilatkozott a hatvanhetes alapon álló pártok egyesüléséről és a koalíció állapotáról. Bánffy kijelentette, hogy *sem ő, sem Andrássy Gyula gróf nem hagyja el a koalíciót a jelenlegi viszonyok között.* A hatvanhetes alap szempontjából a legnagyobb dőre-ség volna részükről a koalíció elhagyása, mert akkor a függetlenségi párt, amely most a koalíció által a hatvanhetes politikához van kötve, tüstént felszabadulna e lekötött helyzetéből és visszatérne a tiszta perszonálunió alapjára.

— E fejtegetés — ugymond — nem irányul a hatvanhetes alapon állók tömörülése ellen, sőt kijelentem, hogy e tömörülést sürgős szükségességnek tartom, de ennek egyetlen módja az, hogy a szabadelvű párt tagjai hagyják el mostani pártállásukat és csatlakozzanak részint az újpárthoz, részint a disszidensekhez.

A póttartalékosok behívása.

Bécs, jul. 29. Katonai körökből vett értesülés szerint a póttartalékosok behívása dolgában a hadvezetőség *rendkívüli intézkedéseket tervez.*

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A sasfészek.

Irtá: Björnstjerne Björnson.

A falut, mely magányos remeteségben feküdt magas sziklafalaktól körülzárva, Endre-gaardenének hívták. A föld, amelyre építve volt, termékeny lapály volt s széles folyó szelte át, mely a hegyekből ömlött alá. Ez a folyó a falu közelében messzire ellátszó kiöntéssé szélesedett.

Erre a tóra jött egyszer csónakjával egy ember, a ki a völgyet először kezdte megművelni. A neve Endre volt, a falu mostani lakosai pedig mind az ő ivadékai valának. Némelyek azt mondták, hogy embert ütött agyon, azért menekült ide s azért oly komor nézésűek a mostani lakosok, mások szerint azonban ennek a sziklafalak az okai, melyek még Jánosnapkor sem engedik be ide a napsugarat délutáni öt óra után.

A falu fölött egy sasfészek volt. Főnt a hegységben egy sziklacsucson ült. Mindenki látta, mikor a nőtény sas költeni kezdett, de senkisé tudott a fészekhez feljutni. A sas a falu fölött szokott keringeni, le-lecsapott egy bárányra, vagy egy kecskegödölyére, sőt egyszer egy kis gyermeket is elvitt magával. Azért a faluban mindaddig nem volt biztonságos,

A horvát-dalmát követelések.

Zágráb, jul. 29. A horvát és dalmát képviselők legközelebb összeülnek, hogy megállapítsák követeléseiket, melyeket *Magyarországgal és a királylyal szemben fognak támasztani.*

Pitreich a királynál.

Bécs, jul. 29. Pitreich hadügyminiszter tegnap hosszabb kihalsgatáson volt a királynál és ma délelőtt Ischlből ide visszaérkezett.

Fejérváry Bécsben.

Bécs, jul. 29. Fejérváry Géza báró miniszterelnök ma Budapestről ide érkezett és megérkezése után telkereste Pitreich hadügyminisztert, akivel hosszasan tanácskozott. A miniszterelnök valószínűleg még ma továbbutazik Karlsbadba.

Az orosz forrongás.

Sortűz a munkásokra.

Varsó, jul. 29. A Geyer-féle gyapotfonó gyárban kiütött sztrájk a katonasággal való *véres összeütközésre* adott okot. Körülbelül 2500 munkás a gyárhoz vivő utcákon tüntetést rendezett és végül beakartak hatolni a gyárba. A segélyül hívott gyalogság minden előzetes jeladás nélkül *bétszer adott sortűzet a sűrű tömegre.* Sokan meghaltak és még többen megsérültek. A kozákok a zavargókat szétkergették. Körülbelül *háromszáz munkást tartóztattak és börtönbe vetettek.*

míg a sasnak ott volt a fészke a sziklapárkányon. A lakosok között az a monda volt elterjedve, hogy régi időben élt két testvér, kik oda fölhatoltak s a fészket elpusztították, de a mostani időben senki sem volt képes oda feljutni.

Ha a faluban két ember találkozott, mindig a sasfészkekről kezdtek beszélni s fölnezték rá. Tudták, hogy a sasok az évben mikor érkeztek meg, hol csaptak le, micsoda károkat okoztak s ki próbálkozott meg legutoljára oda feljutni. A gyerekek hegy- és famászásban, mindenekelőtt azonban viaskodásban gyakorolták magukat, hogy valamikor a fészket elérhessék s elpusztíthassák, mint egykor az a két testvér.

Abban az időben, a melyről szólunk, a falu legderekabb legényét Lejfnak hívták. Nem Endrétől származott, göndör volt a haja, aprók a szemei, szeretett mókázni s szerette az asszonyokat. Már fiatal korában egyre azzal dicsekedett, hogy föl fog menni a sasfészekhez, az öregebb emberek azonban azt mondták neki, hogy ne henczegjen úgy.

Ez annál jobban tüzelte s mielőtt teljesen kifejlődött volna, vállalkozott a sziklacsucs megmászására. Nyár elején volt, egy verőfényes vasárnap délelőtt. A fiatal sasok valószínűleg most keltek ki. A sziklafal alatt nagy néptömeg gyűlt egybe. Az öregek lebeszéltek, a fiatalok biztatták. De ő csak a saját vágyára hallgatott, megvárta, míg a nőtény-sas eltávo-

Egy város pusztulása.

Szent-Pétervár, jul. 29. Tifliszből táviratozzák: Csütörtökön milicziabeli katonáknak felöltözött hegyi lakók *váratlanul megtámadták a Kaukázusban fekvő Kizliar várost.* A gyenge helyőrség a támadásnak nem tudott ellenállni. *A hegyi lakók szörnyű vérontást vittek végbe.* A segélycsapatok csak tizenkét óra múlva érkeztek meg és a vérengző hegyilakókat visszavonulásra kényszerítették. *A város utcáin temérdek holttest hever; sok házat kiraboltak és felgyújtottak.* Elegendő katonaság híján le kellett mondani a rablók üldözéséről, akik *sok orosz nőt is magukkal hurczoltak.*

A háboru.

Csatározások.

Tokio, jul. 29. A japán hadseregtől, amely Szahalin szigetén van, a következő hírek érkeztek: E hó 24-dikén délután egy órakor csapataink *az ellenséget Alkovától Polvinszkéig szorították vissza.* Az ellenség egy zászlóalj gyalogságból, önkéntes csapatokból és 3 táborigyuból állott. Még ez esemény előtt egy csapatunkat, torpedóvadászahajóink oltalma alatt, kiküldtük az alexandrovszki kikötő védelmére, melyet az oroszok fel akartak gyújtani. A csapat idejekorán érkezett és megakadályozta az ellenség szándékát, azt *többszörösen visszaverve.* Később *Mugali talut foglaltuk el.*

zik a fészekből, azután fölkapott egy fára. Ez a fa egy hasadékból nőtt ki s e hasadékból fölfelé kezdett mászni. Lábai sulya alatt apró kövek kezdtek a szikláról leválni, különben mélységes csöndben ment a vállalkozás. Csak a folyó hömpölygött egyenletes bugással a torkolata felé. A sziklafal mind meredekebb lett. Sokáig csüngött egyik kezén, lábával támasztékot keresett, de nem láthatta, hogy milyet. Sokan, főleg az asszonyok, el fordították tekintetüket s azt mondták, hogy *erre ugyan nem vállalkoznék, ha a szülei még élnének.*

Lejf azonban szilárd támaszra talált, azután újabb támaszt keresett, majd a kezével, majd a lábával. Majd megcsuszott, majd megkapaszkodott, de azért mindig csak függve maradt. Az alant állók oly feszülten figyeltek, hogy meghallották egymás léleketét.

Most fölemelkedett egy magas termetű leány, a ki magányosan ült egy kővön. Azt mondták, hogy már gyermekkorukban eljegyezték egymást Lejffel, pedig a legény nem is tartozott a falubeliek rokonságához. Kinyújtá a karjait s fölkiáltott:

— Lejf, Lejf, miért teszed ezt?

Mindenki feléje fordult, az apja éppen mellette állt, de a leány nem ismerte meg.

— Jöjj vissza, Lejf, szeretlek s ott fent semmi jó sem vár reád.

Az alant állók látták, hogy Lejf megmondja a dolgot, de ez csak pár pillanatig tar-

A béketárgyalás.

Oysterbay, jul. 29. *Roosevelt* elnök augusztus 5-én fogja az orosz és japán meghatalmazottakat a kikötő bejáratánál horgonyzó *Mayflower* yacht fedélzetén fogadni. A meghatalmazottakat augusztus 5-ére déltájban várják. Az érkezőket *Root* államtitkár fogja Rooseveltnek bemutatni, a meghatalmazottakat pedig a *Mayflower* fedélzetén fogják egymással megismertetni. A *Takuma* és *Thattonga* japán czirkálóják, a *Galveston* amerikai czirkálótól kísérvé, a meghatalmazottakat Oysterbayba hozzák.

Kína követelése.

Berlin, jul. 29. New-Yorkból táviratozzák: Kína a háboru alatt Mandzsuriában szenvedett károkért *egy millió dollár kárpótlást követel.*

Az angol hajóhad szaporítása.

London, jul. 29. Az angol alsóház hosszú vita után 203 szavazattal 192 ellen elfogadta az új hadihajók építésére vonatkozó törvényjavaslatot.

Rigó Ferencz holttestének elhamvasztása.

Gotha, jul. 29. *Rigó* Ferencz országgyűlési képviselő holttestét az itteni halottégetőben elhamvasztották. Fia hazaszállítja hamvait és a bihari temetőben édesanyja mellé fogja eltemetni.

Egy osalád tragédiája.

Daruóvár, jul. 29. Ma délelőtt *Gécsúr* Károly nyugalmazott ezredes gyógyíthatatlan betegsége miatt *agyonlőtte magát.* Midőn egyetlen leánya atyja holttestét megpillantotta, *hirtelen összeesett és meghalt.*

tott, azután tovább kuszott fölfelé. Keze, lába ismét szilárd támasztékra talált s ezért meg lehetős ideig jól ment a dolog, de azután elfáradt s többször meg kellett pihennie. Egy kis szikladarab levált s mint valami előhírnök, legurult. Néhányan nem bírták el ezt a látványt s eltávoztak. A leány ott állt mereven a kövön, a kezét tördelte s fölfelé nézett.

Lejf a kezével ismét tapogatózni kezdett, azután hirtelen eleresztette (a leány alulról nagyon jól látta), a másik kezével gyorsan odakapott, de ez a keze is megcsuszott.

— Lejf! — kiáltott a leány oly hangosan, hogy a sziklafalak visszhangzottak s a többi nép is kiabálni kezdett.

— Csuszni kezd! — kiáltottak a férfiak s asszonyok és feléje tarták a kezüket.

Lejf csakugyan csuszni kezdett, homokot, követ, kavicsot rántott magával, csuszott, csuszott, csuszott, egyre csuszott, mind sebesebben. Az emberek elfordultak s azután a sziklafal mentében erős zökkenést hallottak, mintha valami súlyos tárgy zuhant volna le a nedves földre.

Mire az emberek ismét nekibátorodtak, hogy odanézenek, Lejf már fölismerhetetlenül összetörve hevert a sziklafal alján. A leány lerogyott a kőre, az apjának kellett elvinni.

A legények, kik Lejket legjobban biztatták erre a vakmerőségre, nem is mertek hozzá nyulni és senki sem mert ránézni.

Az öregeknek kellett hozzáfogni. A legöregebb ember megfogta Lejket.

— Örültség volt — mondá — de — s fölnézett a sziklacsucsra — mégis jó, ha valami oly magasan lóg, hogy nem minden ember érheti el.

A Wolfner-gyár leégett.

Budapest, jul. 29. Az éjjel Ujpesten ismeretlen okból tűz ütött ki *Wolfner* Gyula és tarsa óriási börgyarában. A gyár minden erőeszítés ellenére majdnem teljesen leégett. *A kár egy millió korona.*

Méregkeverő cseléd.

Zimony, jul. 29. *Mihajlovics* itteni földbirtokost öt tagból álló családjával együtt *Szubotics* nevű cselédje bosszúból megmérgezte.

A Duna áldozatai.

Paks, jul. 29. Három legény és négy leány csolnokon a Duna tulsó partjára akart átevezni. A Duna közepén a csolnak felborult és *öten a vízbe fulltak.*

KÜLÖNFÉLE.**A barlang titka.**

— *Tolvajfészek a föld alatt.* —

Rendkívül érdekes felfedezést tett a rendőrség tegnap. A Zakalj-malom környékén egy földalatti barlangban valóságos tolvajfészekre bukkant. A gonosztevők buvóhelyének felfedezéséről — melyre egy tolvajlás vezetett rá — értesüléseink a következők:

Mikomudich Francziska, aki S. Caterinában (Cosala) a saját házában lakik, tegnapelőtt déiben a ház kapuját bezárva, ebédet vitt a régi lövölde mellett dolgozó férjének. Az asszony egy óra felé visszatért és míg kívülről nem vett észre semmi különösöt, alig hogy belépett a szobába, mindent felforgatva talált. A szekrények el voltak tolvaj helyükről, a fahérmű a padlón hevert; egy szekrény fel volt törve és egy bőrönd kiürítve. A meglepett asszony rögtön megvizsgálta ékszerait és megállapította, hogy egy aranyláncz, három gyűrű és egy mellű hiányzik. Azonkívül eltűnt egy 10 koronás bankjegy és egy tizkoronás arany. Az eltűnt tárgyak értéke összesen 203 koronát tett ki.

Az asszony rögtön jelentést tett a lopásról a belvederei rendőrségnél. *Muggia* rendőr az ablakokat és a kaput érintetlenül találván, konstátálta, hogy a tettesek egy félreeső ablakon át hatoltak a lakásba. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a tolvajlás színhelyétől nem messze, két sötét ruhába öltözött gyanús alak ácsorgott, akik később a Zakalj-malom irányában távoztak.

Később a rendőrség arról értesült, hogy a malom melletti erdőben, a fiumei határon, három ember tartózkodik. Ezt bejelentették *Mitrovich* Gusztáv rendőrpáncsnoknak, aki viszont a szusáki rendőrséget értesítette. *Csvitkovics* Lukács rendőrfelügyelő két rendőr kíséretében a horvát területen lévő Zakalj-féle malomba indult és ráakadt az erdőben látott három csavargóra.

A rendőrök a három embert, névszerint a 23 éves *Runco* Lajost, a 27 éves *Bottega* Vinczét és a 22 éves *Curet* Simont letartóztatták. Mind a három már többször volt büntetve.

A szusáki rendőrök a három jómadarat átadták a fiumei rendőrségnek. Kihallgatásuknál ártatlanságukat erősítették. Megmotozásukkor egy vésőt és egy reszelőt találtak náluk. A lopott tárgyakat valószínűleg a Zakalj melletti községi erdőben rejtették el.

A három jómadarat három parasztszönygyel szembeállították, akik a lopás színhelyétől nem messze aznap reggel szénát gyűjtöttek és akik a letartóztatottakban ráismertek a S. Caterina mellett csavargó egyénekre. A meglopott asszony pedig elmondta, hogy vasárnap este fél nyolcz óra felé *Runco* benyitott hozzá és egy pohár vizet kért. Ebből az alkalomból tájékozást nyerhetett a lakás belsejéről.

Mitrovich rendőrpáncsnok erre megbizta *Vidmar* alparancsnokot és *Czár* alfelügyelőt,

hogy két rendőr-őrjáratral kutassa át az erdőt és a malom tájékát, a lopott tárgyak után.

A rendőrség fázadozását teljes siker koronázta. Az őrjárat a malom környékének alapos átkutatásánál egy földalatti, körülbelül 170 méter hosszú és 2—3 méter magas barlangra akadt, a hol nagy meglepetés érte a kutatókat. A barlangban szép rendben több tekvőhelynek használt szalmarakást s azoktól nem messze egy kövekből összerakott tűzhelyet találtak, ahol még rövid idő előtt tűz éghetett. Volt ott azonkívül több üres petroleumtartály, sok gyufásdoboz, különféle szerszámok, alkulcsok, több villa és kanál és egy zsák burgonya. Szóval, egész házias berendezés.

A rendőrség egy veszedelmes tolvajfészeket fedezett fel és noha a lopott tárgyakat még nem találták meg, az eredményvel meg lehet elégedve. A vizsgálat erélyesen folyik. A három jómadarat természetesen a hüvösre tették.

— **A zágrábi új hadtestparancsnok.** A nemrég elhunyt *Orsini-Rosenberg* Félix gróf helyére a király — a hadsereg rendeleti közlönyének jelentése szerint — malowitzi és kosori *Malowets* Antal báró altábornagyot, a 6. gyaloghadosztály eddigi parancsnokát nevezte ki a 13. hadtest parancsnokává Zágrádba. *Malowets* Antal báró 1846 márczius hó 15-én született Prágában; atyja az ottani tartományi főtörvényszék bírása volt. Katonai tanulmányait a Thereziánumban végezte és 1863-ban a Windischgrätz-dragonosvezredhez nevezték ki hadnaggyá. Az 1866-iki háboruban, mint *Piret* báró vezérőrnagy parancsoltiszte, résztvett a podoli, münchengrázi és gitschini ütközetekben és a königgrázi csatában. A hadiskola elvégzése után 1871-ben a vezérkarhoz osztották be, 1881-ben *Albrecht* főherczeg szárnysegéde lett; 1889 január 6-án kinevezték a 2. számú Schwarzenberg-dzsidásvezred parancsnokává. Később a pardubitz-i 9. lovasdandár, majd a gráci 6. gyaloghadosztály parancsnoka lett. Az altábornagyi rangot 1898-ban kapta. Kitűnő lovas hírében áll.

— **Uj torpedónaszádjaink.** Az Angliában rendelt két minta-torpedónaszád, a *Hussár* és a *Kaiman* — mint már jelentettük — a Cattaro melletti Teodóba érkezett és onnan a napokban folytatja útját Polába. Ott megtörténik a felszerelésük mire új próbameneteket tartanak velük az osztrák vizeken, hogy gyorsaságukat és közénfogyasztásukat kipróbálják.

— **Hadapródiskolai növendékek tanulmányutja.** Julius 31-dikén a nagyváradi honvédhadapródiskola 43 növendéke két tiszti vezetése alatt Fiuméba érkezik három napi tartózkodásra, hogy megtekintsék a város nevezetességeit. Augusztus 5-én ugyanannak a hadapródiskolának 42 növendéke és két tiszte két napi tartózkodásra érkezik ide. E hó 31-ikén még a pozsonyi csász. és kir. hadapródiskola 23 növendéke és két tiszte érkezik Fiuméba és két napig maradnak itt.

— **Előléptetés.** A hivatalos lap jelentése szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Centis* Henrik fiumei állami főgimnáziumi rendes tanárt a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatába nevezte ki.

— **Kémeknek tartották őket.** Kellemetlen kalandja volt a napokban két fiumei uriembernek Rabazban. *Antony* Gino dr. és fivére, *Mário*. egy kis kutterrel az isztriai partok és szigetek mellett vitorláztak. A beállott rossz időjárás miatt kénytelenek voltak Rabazban több napig időzni és időtöltésből vászlatokat készítettek a faluról, vagy Albona környékére rándultak ki. A két uri ember ártatlan időtöltése azonban szegyet ütött a hatóság fejébe, annál is inkább, mert egy csendőr visszaemlékezett, hogy két év előtt két olasz katonatiszt szintén kutteren érkezett a rabazi

kikötőbe. A hatósági észjárás a mostani esetben analógiát talált az előbbivel és az idegekben kémekeket sejtett.

A minap a kis kutterhez egy csónak közeledett, melyben két csendőr ült, akik felszólitották az Antony-fivéreket, hogy a kuttert elhagyva, menjenek velük. A két uriembert nagyon meglepte a dolog, midőn megtudták, hogy miről van szó. Nem tehettek azonban egyebet, a csendőrök kíséretében a rabai előjárósághoz mentek, a hol hosszasan kihallgatták őket és elkobozták a vázlatokat. Mint-hogy a két uriember minden kétséget kizárólag igazolta magát, a hatóság szabadlábra helyezte őket.

— **Kiemelt bárka.** A *Előre* révhatósági gőzösnek másfél napi munka után sikerült a Carlobago mellett elsüllyedt *Santa Anastasia* bárkát, mely ötven méternyi mélységben feküdt a tengerfenéken, a vízszinre emelni. A bárkát azután a révhatósági gőzös Lissarizába vontatta, ahol a vizet kiszivattyúzták belőle. Onnan az *Előre* Baricsba vontatta a megmentett bárkát. A rakomány, mely lisztből, babból, gyümölcsből és faragottkőből állott, az utóbbi kivételével — minthogy a bárka husznapi volt víz alatt — teljesen elromlott. Sikerült azonban a bárkában levő 590 koronányi készpénzt is megmenteni. Az *Előre* ma délután két órákor tért vissza kikötőnkbe.

— **Korlandoli-estély Abbáziában.** Az abbáziai vigalmi bizottság mára, szombatra újabb *korlandoli-csatát* hirdet, mely a *Quarnero* kávéház előtt este 9 órákor fog lefolyni. Ez alkalomból a Magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság a fiumei közönség kényelmére, kik ez ünnepélyen részt akarnak venni, este 11 órákor fogja az utolsó hajójáratot Abbáziából Fiuméba indítani.

— **Az uszóverseny elmarad.** A *Fiumei Atletikai Klub* tudatja, hogy holnapra, vasárnapra hirdetett uszóversenye közbejött és előre nem látott akadályok miatt elmarad.

— **Hajók forgalma.** Ma érkezett kikötőnkbe a *Medea* Lloyd-gőzös különféle árukkal. A hajó utasai közt volt *Ceschini E.* patraszi osztrák-magyar főkonzul is. — A kivándorlókat szállító *Slavonia* Cunard-hajót holnap reggelre várják ide Triesztből. A *Slavonia* hajóval érkezett vissza amerikai tanulmányutjáról *Taufjer Emil* dr. révhatósági orvos is, aki Triesztből már megjött vasuton Fiuméba.

— **Vidaliné és fia halála.** Noha a budapesti bakteriológiai intézet a vizsgálatot még nem fejezte be teljesen, most már minden kétséget kizárólag konstatalható, hogy *Vidaliné* és fia fertőző mirigylobban haltak meg, a haláluk alkalmából terjesztett szennyezőhajtású hírek tehát teljesen valótlanok. Csütörtökön délután a budapesti bakteriológiai intézet távirat útján azt kérte, hogy az elhunyt *Vidali* György belőlől egy részt újabb vizsgálat végett Budapestre küldjenek. E kérést azonnal teljesítették. A vizsgálat végleges eredményét a napokban várják. *Fellouscheg* Artur dr. rendőrorvos tegnap délnélben a Governo-utca 20-dik számú ház padláshelyiségében, ahol a *Vidali* család lakott, alaposan megvizsgálta a többi lakókat is, akiket mind egészségeseknek talált. A padláshelyiségben hat család, összesen 25 személy lakik. Tegnap a *Vidali*-család egész lakását újra a legalaposabban fertőtlenítették. A *Vidali* Mária és György által használt matrácokat és fehérneműt elégették. *Vidali* János hajófüdő még mindig a kórházban van, tökéletesen egészséges és alig várja, hogy onnan kiszabaduljon. Csütörtökön este ide érkezett Piranóból *Vidali* édesanyja, *Vidalinak Anna* nevű leányával.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság vasárnapra, a hó 30 ára a következő tengeri kirándulásokat hirdeti:

Ikába és *Lovranába* két járat; ezek közül az első a *Hrvat* gőzössel délután 2 és fél órákor, érintve odamenet Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés Lovranából este 7 órákor és *Ikából* 7.15 órákor, érintve Abbáziát; a második járat a *Magyar* gőzössel d. u. 3 órákor közvetlenül *Ikába* és *Lovranába*, visszajövet indulás *Ikából* este 8 órákor, érintve Lovranát. Jegy ára oda és vissza mindkét gőzössel 80 fillér személyenként.

Czirkveniczába és *Noviba* a *Czirkvenica* gőzössel d. u. 3 órákor; visszajövet *Noviból* este 7 és fél és *Czirkveniczából* 8 órákor. Menetár oda és vissza 1 korona személyenként. Visszajövet a hajó nem köt ki a Therapiamólón.

Abbáziába a *Sirály* és *Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órákor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8¹/₂ órákor. Utolsó járat *Abbáziából* Fiuméba este 10 órákor. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként.

Bukkariba és *Portoréba* az *Abbazia* gőzössel délután 2 óra 30 perczkor, érintve odamenet és esetleg a visszatéréskor Urinj; visszajövet *Bukkariból* este 7 órákor Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként.

— **Az idegenforgalom emelése.** Az *Idegenforgalmi és Utazási Vállalat Részvénytársaság* igazgatósága a hazai idegenforgalom emelése céljából a fővárosról és az ország szűbb és nevezetesebb helyeiről díszesen illusztrált ismertető füzeteket ad ki több nyelven és azokat teljesen ingyen terjeszti. Eddig még csak az *angol nyelvű füzet* jelent meg: *A week in Budapest and Hungary* címmel, melynek Amerikában és Angliában való terjesztését a *Cunard* hajóstársaság vállalta magára, ügynökei, illetőleg irodái révén. A 60 oldalra terjedő, tetszetős kiállítású füzet előszavában röviden és tömören ismerteti Magyarországot és felhívja az idegeneket az ország meglátogatására. Az első helyet a füzetben Budapest székesfőváros ismertetése foglalja el, számos csnos kivitelű képpel. Ismerteti a füzet azonkívül a Tátra vidékét, a Balatont, az Alsó-Dunát, Erdélyt és Debreczent a hortobágyi pusztával. A különféle vidékekről számos igen sikerült tájkép van a szöveg között. Az *Idegenforgalmi és Utazási vállalat* e tetemes áldozatokkal egybekötött derék kezdeményezése remélhetőleg meghozza az idegenforgalom emelkedése tekintetében a kívánt sikert.

— **Nagy vihar az Atlanti-occeánon.** Cherbourgban csütörtökön nagy vihar volt, amely alkalommal egy gőzhajó zátonyra jutott. Az eset folytán mindenféle tulzott hírek kerültek forgalomba. Így többek között azt beszélték, hogy a *Kaiser Wilhelm* nevű német gyorsgőzös 800 utassal és *Witte* orosz béke megbizottal a fedélzetén elsüllyedt. Ezek a hírek teljesen alaptalanoknak bizonyultak. A *Kaiser Wilhelm*-nek nem történt semmi baja. Amint kiderült, a zátonyra jutott gőzös egy francia teherszállító hajó.

— **Leesett az állványról.** A belvederei Lenaz-féle házban lakó *Gorup* Román 14 éves, fiemei illetőségű kömivesinas tegnap délután a felső Belvedere 9. száma alatt épülő *Vasilich-féle* házban dolgozott. Öt óra után az inas egy 7 méter magas állványon véletlenül félrelépve, a földre zuhant. A helyszínére hírvott mentők az eszméletlenül elterülő fiút hordágyon a kórházba szállították, ahol *Bonetich* dr. vette ápolás alá. A fiu hátán és fején sebesült meg s lehet, hogy belső sérüléseket is szenvedett.

— **Gyanus csavargó.** Csütörtökön éjjel három órákor *Tomljanovich* rendőr letartóztatta *Bartoli* József 38 éves spilimbergi (*Udine*) illetőségű napszámot, aki már napok óta foglalkozás nélkül, gyanus módon csavargott az utcákon. Letartoztatásánál bicskát rántott elő és leszurással fenyegette a rendőrt. Kihallgatásakor hamis nevet mondott: azt állította, hogy fiumei illetőségű és *Baccich* An-

talnak hívják. A kihágási bíróság *Bartolit* tegnap hét napi elzárásra ítélte. Minthogy azt hiszik, hogy a csavargó különféle tolvajlásokat követett el, illetőségi helyéről információkat kértek személyéről.

— **Balassa-féle valódi ugorkatej** a leghatásosabb szépitőszert, mely, mint a tapasztalat bizonyítja, minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt két-háromszori bekenés után kisimítja, finomítja az arczbőrt és teljesen eltávolítja szeplőt, bőrfoltokat, pattanást, mitesszert stb. arczisztatlanságot, a nélkül, hogy a bőrnek ártalmára volna. — Üvegje 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor. puder 1.20 és 2 kor. Kapható a gyógytárakban. Postán küldi a készítő Balassa K. gyógyszertára Budapest-Erzsébetfalva.

— **Ha ideges,** nincs étvágya, vagy nem tud aludni, használja a *Kriegner-féle tokaji china vassort*, mely páratlan a maga nemében, mert valódi 5 puttonyos tokaji borból készül, kellemes ízű, erősít, tisztítja és gyarapítja a vért. Kapható a Korona-gyógyszertárban, Budapest, Kálvin-tér. Kis üveg 3 korona 20 fillér, nagy üveg 5 korona. Postai szétküldés naponta.

— **Most vettünk 200 Smith Premier irógépet.** Akadémiank részére vettük e gépeket, hogy alkalmat nyújthassunk minden tanulóknak, hogy a gépírást szabad idejében gyakorolhassa. A *Smith Premier* irógépet azért választottuk, mert 12 évi tapasztalat arra tanított bennünket, hogy ez az irógép mindig, minden tekintetben a legnagyobb igényeket is kielégíti. Strayers Business College, Inc. Strayer Kereskedelmi Akadémia r. t. Philadelphia.

KÖZGAZDASÁG.

— **A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.** Mint minden évben, úgy ez idén is a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* félelvi zárószámadása jelenik meg elsőnek, melynek számadása a következők: *Terhek:* Az ügyvezető igazgatóság, a hivatalnokok és szolgák fizetése 559.286 korona 82 fillér. Költségek és adók 362.234 korona 46 fillér. Leírások 14.332 korona 08 fillér. Az 1905. első félelvi nyereség 3.503.534 korona 69 fillér, ehhez az 1904. évi nyereségáthozat 920.078 korona 09 fillér — 4.423.612 korona 78 fillér. Összesen 5.359.466 korona 14 fillér. — *Nyereségek:* Nyereségáthozat az 1904-dik évből 920.078 korona 09 fillér. Tiszta jövedelem 2.463.498 korona 28 fillér. Ingatlanok jövedelme 34.450 korona 83 fillér. Nyereség a jelzálogüzletből: 693.534 korona 60 fillér. Különféle jutalékok 441.471 korona 56 fillér. Nyereség külföldi váltókon és pénznemeken 189.230 korona 90 fillér. Nyereség értékpapírokon és szindikátusokon 399.901 korona 27 fillér. Különféle nyereségek 107.900 korona 92 fillér. Váltóüzlet fiókok és kommanditek nyeresége: 109.399 korona 69 fillér. Összesen 5.359.466 korona 14 fillér. Amint e kimutatásból látszik, a *tiszta nyereség* a múlt évről áthozott 920.078 korona 09 fillér nélkül *3.503.534 korona 52 fillérre* rug, ami 20.02%-os kamatoztatásnak felel meg, tehát a folyó év első felének nyeresége a tavalyi 3.058.093 korona 70 fillérrel szemben *445.440 korona 99 fillér emelkedést* jelent, mely többletben azonban kifejezést nyer egyúttal az eszközölt 5.000.000 korona tőkefelemelés is. A lefolyt félév eredményeinek e kimutatása, mint rendszeren, úgy ezúttal is tulnyomólag a folyó banküzletben és a jelzálogüzletben elért nyereségeket tünteti fel.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
„Unio” könyvnyomdai műtárat.

LEOPOLD GYULA hirdetői iródnája által, Budapest, Erzsébet-körút 64. Szakavatottisági Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
 olesón és a mellett még divatosan és elegánsan ruházkodik.
Saját érdekében
 kérje ezért düstartalmu mint a-gyűjteményünket, melyet megtalálhat végeztet ingyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, L. Schottenring 10

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG
 gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
 Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vort. Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 6 kor - Kapható győgytárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÖGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

Szimon István Félé Gyógyerejű Sós-Borszesz

 MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek tiszardó függönyök Botorszövegek csipkefüggönyök Szőnyeg- és S. SCHEIN cs. és gy. udv. szál. WIEN, L. Baernmarkt 12. Dánjartalmó képek **ARJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon időnek látzik! Fesse haját a GZERNY-féle Tanningene HAJFESTŐ-BZERREL

PLATSCHÉK VILMOS
 elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

"SMITH PREMIER"
 képviselők kerestettek.

SMITH PREMIER N° 5
 képes arjegyzék ingyen.
AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE
 Pattanás, kiütés, szepölő, májfoltt, sőt ránczok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatával.
 Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.
 Főzetésküldési hely: **BALASSA KORNÉL** Győgysszertára Bpesti-kerületben.

Dr. Kovács
 bőrszertája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20
 Dr. Kovács győgytára Bpest, Újváros 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA
 SIMON PÁL
 BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 25. SZ.
 100 szoba 2-20 k-ól fejtebb tisztogatással és villanyvilágítással együzt. Fűrdők, elegáns kávéház, étterem és szórakozás a házban. Villamos vasúti megállóhely az épület pályaudvar és hajó térd.

KATZER
 részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/2 millió részvény-tőke.
 Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.
 Katzer szörmeáról az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
 VÁSÁROLJON CSAK **KISS-FÉLE** SZERENCSE-SORSJEGYET **KISS KÁROLY ÉS TARSÁ** BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
 kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérgangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniájára és a hasi vérbőségből eredő májbetegségekre. A "Siculia"-forrás belső használatának furdéssel való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyírkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.
 Budapest, 1905. január 8.
 Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosi tanácsos, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.
 Székelyfalvi a hazai telephelyen "SICULIA" terméskészítés szeszevali söröz gyár r. t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vá. Csom: SICULIA, MÁLNÁSFÖRDÖ. Főraktárak Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
 Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ
 az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ**
 MINDENÜTT KAPHATÓ.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az aselőtti Dobó-féle **fodrász-üzletet** az **Adria palotában** (a **Piazza Elisabetta** és a **Via Adria sarkán**) átvetttem. Figyelmes és szaksszerű kisszolgálsról biztosítván a nagyérd. közönséget, maradok
 kiváló tisztelettel
Tihova Ferencs
 fodrász és borbély.

Cantrida fürdő és vendéglő.
 Szép, árnyas kert, kitünő konyha, friss sör és bor, mérsékelt árak. Omnibuszösszeköttetés minden villanyoskocsizhoz. Fürdőjegyek a villanyosvasut kaulauzainál is válthatók.

MAGYAROK OTTHONA!
Rosenthal Lipót -- Fiume
AZ ADAMICHTÉREN.
 Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár
 10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR.

Varieté a Susák-szállóban.
 Naponta nagy előadások válogatott művészerők által.
Szirmay Bella
Burg Róza és Henrik
Roller Anita
Dora Carmen
Les Bondys
Mr. Oliné
Les Calays
Schmitt Betty
Stein Hermann
 Esténként két bohózat.
 Kezdeté 6 1/2 órakor
 Minél számosabb látogatást kér az igazgatóság.

"UNIO"
 „Adria“ palota, **FIUME** palazzo „Adria“.
 TELEFON 224.

SZALLIT
 minden a nyomdászathba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.
ESEGUISCHE
 prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Nyomatott az „Umo“ konyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápary).